

Міністерство освіти і науки України
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**73-ї наукової конференції професорів, викладачів,
наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

Том 1

21 квітня – 13 травня 2021 р.

Полтава 2021

ЗАПОЗИЧЕННЯ У ТВОРАХ О. ХАКСЛІ ТА Р. ОЛДИНГТОНА

О. Хакслі та Р. Олдингтон – представники ХХ століття. Їх твори представляють нам великий інтерес, оскільки у них письменники використовують французьку лексику. Дане дослідження ґрунтувалося на наступних творах: «Point Counter Point» англійського письменника Р. Олдингтона та «Deathf Of A Hero» – англійського письменника О. Хакслі.

Перша Світова війна, в якій брала участь і Франція, справила величезне враження на обох письменників. У зазначених вище творах було виявлено французькі запозичення, що стосуються різних сторін життя діяльності людини. Наприклад, до характеристики людських почуттів відносяться такі слова: *tension* (напруга, старання), *solitude* (самота), *rapport* (захоплення), *élan* (порив), *disappointment* (розчарування), *humble* (спокійний), *miserable* (нещасний), *brutal* (грубий), *calm* (спокійний, безтурботний).

Знайдено також небагато слів, що стосуються суспільно-політичного життя: *noblesse* (дворянство), *roturier* (простолюдн), *movement* (рух), *monde* (суспільство), *camaraderier* (духовенство).

Хоча письменники не приділяли особливої уваги словам французького походження, але вони не могли створювати твори без використання французьких запозичень, так як ці слова міцно укорінилися в англійській мові.

Запозичення лексики взаємодіє до зближення націй на ґрунті економічних, політичних наукових установ та міждержавних культурних зв'язків. Яскравим прикладом цього можуть бути численні французькі запозичення в англійській мові. Зазнавши різних морфологічних, фонетичних та лексичних змін, багато запозичень втратили французький образ та сприймаються більш як іноземні слова. Шлях, який пройшли запозичення до їх повного засвоєння мовою, був багатоступінчастим. Підкоряючись законам мови, яка запозичує, деякі запозичення розвинули нові значення, невластиві їх початковим варіантам.

Обростаючи новими значеннями, запозичене слово розширює коло можливих йому поєднань, глибше проникає в товщу словникового складу, дедалі більше розгалужує свою значеннєву зв'язку і разом з тим, чітко виділяється як самостійна лексична одиниця мови.

Найбільшого впливу французької мови англійська мова зазнала в середньоанглійський період. Спроби продовжити накопичення запозичень в ХХ столітті особливого успіху не принесли, оскільки потреба у таких запозиченнях відпала – мова стала самодостатня.

На нашу думку, ми змогли вивчити проблему французьких

запозичень у англійській мові. Було розібрано можливі шляхи проникнення французьких слів в англійську мову та розглянуто різні типи запозичень. Усе ж таки присутність запозичень серед сучасної англійської мови зі значною кількістю французьких запозичень пояснює ту велику роль, що вони з грали у збагаченні словникового складу й у становленні лексичних норм англійської мови, оскільки запозичення дозволяють мові заощаджувати свої власні можливості номінації, сприяють подальшому розвитку словоствору.

Попри незначне нагромадження англійської лексики словами, запозиченими з деяких інших мов, англійська мова загалом не стала жертвою збільшення іншомовних елементів. Навпаки, її словниковий склад, безсумнівно, збагатився. Це уможливилось тому, що вона засвоювала іншомовні елементи, увібравши у себе все цінне, відкинувши під час подальшого розвитку все непотрібне.

Література:

1. Arnold I.V. *The English Word*. Kyiv, 1973. 340 p.
2. Christie A. *Why didn't they ask Evans?* Kyiv: Vysh. shk., 1991. 175 p.
3. Ginzburg R.S., Knidekel S.S., Knyazeva C.Y. *A Course in Modern English Lexicology*. Kyiv, 2006. 295 p.
4. Korunets V. *Contrastive typology of English and Ukrainian languages*. Kyiv, 1995. 530 p.
5. Pei M. *The Study of Language*. Ldn., 1956. 310 p.
6. Rayevskaja M. *English Lexicology*. Kyiv, 2007. 190 p.
7. Runner Karl. *Abriss der mittelenenglischen Grammatik*. S. 2010. 184 p.

УДК 81'255.2:6

*О.С. Воробйова, к. філол. н., доцент,
А.Ю. Лазебник, студентка групи 401 ГФ
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

АТРИБУТИВНІ ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ГРУПИ: СТРУКТУРА І ПЕРЕКЛАД

1. Поняття атрибутивності та атрибутивні термінологічні словосполучення давно привертають увагу лінгвістів. Значний внесок у дослідження цієї проблеми, зокрема, зробили такі лінгвісти, як Карабан 2004, 1997 [2; 3], Мелешко [4], Білозерська 2010 [1].

2. Для розуміння такого явища як атрибутивні термінологічні групи необхідно, перш за все, дати визначення поняттю “атрибутивна група”. Атрибутивна група – це сполучення, що складається з декількох елементів, наприклад, з іменників у називному відмінку і прикметників, іноді з фразеологічної фрази або навіть цілого речення [2].

3. Існує багато способів перекладу багаточленних атрибутивних словосполучень-термінів, тому важливішим видається знання загального алгоритму перекладу таких специфічних лексем. Процедура перекладу термінів-атрибутивних словосполучень складається з таких операцій: